

POSTANOWIENIE

20 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

na posiedzeniu niejawnym 20 lutego 2026 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki
komandytowo-akcyjnej w W.
z udziałem E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
o wpis zmiany wierzyciela hipotecznego,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki
komandytowo-akcyjnej w W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie
z 5 lutego 2025 r., II Ca 1786/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni P. Sp. z o.o. S.k.a w W. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, zarzucając, że w sprawie doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego, wskazanych w podstawach skargi kasacyjnej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślano wielokrotnie, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi – obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) – odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wynika to z odmiennej funkcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która polega na przekonaniu Sądu Najwyższego, że merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione z punktu widzenia jej publicznoprawnych celów. Cele te sprawiają, że ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i jest warunkowana uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych). Odsyłanie do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia w celu umotywowania przyczyn kasacyjnych jest w związku z tym niedopuszczalne i zapoznaje szczególną funkcję wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uniemożliwiając Sądowi Najwyższemu ocenę istnienia przyczyn kasacyjnych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2019 r., IV CSK 575/18 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo, a także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2020 r., II CSK 499/19 i z dnia 15 października 2020 r., IV CSK 175/20). Dotyczy to – *lege non distinguente* – wszystkich przyczyn kasacyjnych, w tym również oczywistej zasadności skargi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2024 r., I CSK 4759/22).

Złożona skarga nie czyniła zadość temu wymaganiu, ponieważ zarówno *petitum*, jak i uzasadnienie wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania zawierało

odesłanie do uzasadnienia podstaw kasacyjnych. Już z tego względu wniosek nie mógł okazać się skuteczny.

Niezależnie od tego mankamentu, w razie braku jednolitej i utrwalonej wykładni ze strony orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz ugruntowanego, jednolitego poglądu doktryny, opowiedzenie się przez Sąd *a quo* za jednym z występujących w judykaturze poglądów prawnych, przy odpowiednim uzasadnieniu tego stanowiska, nie może być co do zasady rozpatrywane w płaszczyźnie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, która wymaga wykazania, że zaskarżone orzeczenie jest błędne w stopniu elementarnym i widocznym już *prima vista* dla każdego przeciętnego prawnika. Taka sytuacja nie wystąpiła w sprawie rozstrzygniętej zaskarżonym postanowieniem, w której Sąd *a quo* – dostrzegając rozbieżne zapatrywania wyrażane w judykaturze Sądu Najwyższego – wsparł rozstrzygnięcie argumentacją rozwiniętą m.in. w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2016 r., I CSK 819/15 i z dnia 27 lutego 2020 r., I CSK 722/19, wyjaśniając jednocześnie, dlaczego uznał tę interpretację za zasadną i nie podzielił przeciwnego kierunku argumentacji, prezentowanego m.in. w powołanym przez skarżącą postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2023 r., II CSKP 363/23.

Rozważana sytuacja mogłaby ewentualnie podlegać ocenie w ramach innych przyczyn kasacyjnych, przyczyn takich w skardze jednak nie sformułowano, a tym bardziej nie uzasadniono.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzcyk

(K.G.)

[a.ł.]

